

Prezenta lucrare conține _____ pagini

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a**

Anul școlar 2023 - 2024

Limba și literatura română

Numele:

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

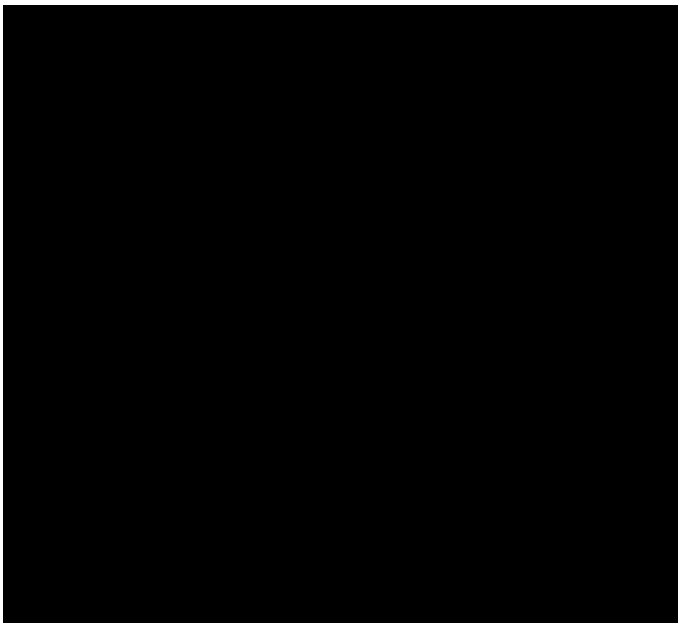
Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Când în ghetele pregătite pentru venirea lui Moș Nicolae am găsit cărți, am fost sigur că Moșu' făcuse o greșală. De-abia începusem clasa întâi și încă nu știam să citesc. Și nici n-aveam de gând să învăț. Ce să fac cu cărțile? Știam că Moș Nicolae aduce jucării cu care te poți juca *imediat*. M-am îndepărtat de instalația cu ghetete și cărți, fără să o ating. Ai mei n-au zis nimic.

Da' pân' la urmă și-a dat seama de greșală. Înainte să mă culc, a revenit - pe ascuns, cum făcea mereu - cu o jucărie. A lăsat-o peste teancul de cărți, deasupra ghetelor. Era o tobă! [...]

Când m-am întors de la școală în ziua următoare, domnu' Dendrea, vecinul de deasupra, mă aștepta în scara blocului.

— Bună tobă ți-ai luat, m-a întâmpinat el.

— Mi-a adus-o Moș Nicolae, am dat eu să mă scuz.

Dar domnu' Dendrea nu părea deloc supărat. M-a întrebat cu admirație în glas:

— Da' ce-are, dom'le, în ea toba aia de sună așa?

— Păi... nu știu.

— Io-n locu' tău m-aș uita. Trebuie să aibă ea ceva înăuntru de face așa frumos.

Acasă, am luat deschizătorul de conserve și m-am apucat să desfac toba. N-a mers din prima, dar m-am mai ajutat cu șurubelnița și până la urmă am reușit să-i scot capacul.

Pe peretele interior al tobei erau numai rafturi cu cărți, de jur împrejur. Dintr-un pas am fost înăuntru. Rafturile îmi veneau până deasupra capului. Trebuia să mă întind ca să ajung la cărțile de sus.

— Cauți o carte anume? am auzit în spatele meu.

Mai auzisem bibliotecare la biblioteca de cartier de pe Pieptănari, așa că nu m-am speriat. M-am întors:

— Caut o carte care să știu io s-o citesc, i-am răspuns.

— În ce clasă ești?

— A-ntâia.

— Aha, a zis ea lămurită.

S-a uitat în jur și a scos dintr-un raft o carte cu coperti cenușii.

— E despre o fetiță care vinde chibrituri pe stradă, a spus bibliotecara și mi-a întins cartea.

M-am dat un pas înapoi.

— Pe asta nu știu s-o citesc. N-am voie să mă joc cu chibrituri, m-am scuzat.

— Bine, s-a învoit ea și a pus cartea la loc.

A scos alta. Cu coperti negre.

— Asta cu ce-i? m-am trezit întrebând-o.

— Cu un pui de prepeliță care nu ascultă de mămica lui și-l împușcă vânătorul. Nici pe asta nu știu s-o citesc. Da' una cu un pui care să-l împuște el pe vânător n-aveți? Nu ținem desene animate, mi-a explicat bibliotecara. A pus cartea la loc și a scos alta. Cu copertă colorată. Îmi plăcea. Dar ca să nu mă păcălesc, am întreat:

— Asta cu ce-i?

— E cu o fetiță care cade în vizuina unui iepure și ajunge într-o lume unde totul e altfel.

— Pe asta cre' că știu s-o citesc...

Am întins mâna după carte. Bibliotecara mi-a dat-o cu un zâmbet, i-am mulțumit și m-am așezat pe jos, sprijinit de rafturi. Am început să citesc. Pe litere, cum știam. Fiecare literă îmi poruncea un sunet și sunetele se împleteau în cuvinte. Din spatele cuvintelor țâșneau înțelesuri care se împleteau în imagini mai ceva ca la desene animate.

Când am terminat cartea, am văzut că ieșisem din bibliotecă. Și din toabă. Stăteam pe jos în camera mea, cu cartea pe genunchi, și simțeam povestea plutind peste tot în jurul meu. Toba zăcea într-un colț, ca o cutie de conserve golită și aruncată pe marginea căii ferate.

Pentru că stricasem toba, n-am mai avut voie să ies la joacă toată săptămâna. Dar între timp învățasem să citesc. Moș Nicolae îmi adusesse multe cărți. Așa ca am putut ieși în multe alte locuri. Am ajuns chiar și pe strada lui fetița cu chibrituri...

(Florin Bican, *Tobă de carte*, în volumul „Jocuri și jucării. Seniorii”)

Textul 2

Sunt mai bine de treizeci de ani de atunci, de când am fost pentru prima oară invitat să predau, vreme de trei ani, la Universitatea din Viena.

În apropierea universității erau două clădiri masive, de sfârșit de secol XIX, identice, așezate fața în față: *Kunsthistorisches Museum* și *Naturhistorisches Museum* — muzeul de istorie a artei și cel de istorie a naturii.

Aveam pe vremea aceea o legitimație de jurnalist din România, care îmi dădea drept de liber acces la mai toate muzeele din Austria. Cum să nu profiți de așa ceva?

Primul în care am intrat, lesne de ghicit, a fost muzeul de artă. L-am străbătut pe îndelete, sală cu sală, zile de-a rândul. Apoi am devenit un obișnuit de-al casei. Nici nu mai era nevoie să arăt legitimația: portarul mă saluta reverențios de fiecare dată, de îndată ce mă apropiam de intrare. [...]

Cel mai adesea mă opream la sala cu picturile lui Bruegel cel Bătrân, pictor german din veacul al XVI-lea. Erau expuse acolo, pe lângă altele, trei capodopere ale artistului: *Tumul Babei*, *Purtarea crucii* și *Jocuri de copii*. Toate au în comun aglomerarea halucinantă de detalii. [...]

La fel de copleșit de un furnicar de oameni, masați într-o piață publică și pe străduțele laterale, este și tabloul *Jocuri de copii*. Toți însă, într-un chip miraculos, fac același lucru: se joacă. Asta înțelegem cel puțin din mișcările corpurilor, din asocierea lor, cel mai adesea, în perechi sau în grupuri și, nu în ultimul rând, din accesoriile pe care le folosesc precum bețe, cercuri, catalige etc. [...]

Un lucru straniu e faptul că, în ciuda titlului tabloului, personajele care îl populează nu par a fi copii. Atât fețele, cât și corpurile par mai degrabă să indice o vârstă incertă, ca și cum am avea de a face cu niște adulți încremeniți cumva în copilărie. E probabil efectul unei iluzii picturale care a durat veacuri de-a rândul, în reprezentarea vădit îmbătrânită a copiilor din scene colective și chiar din portrete. Însă aici, în acest tablou, amestecul de trăsături sugerează una dintre stranietățile jocului însuși, pe care îl deprindem la cele mai fragede vârste și de care nu ne săturăm până la adânci bătrâneți. Ca adulți și ca vârstnici nu ne mai jucăm șotronul, de-a v-ați ascunselea sau lapte gros, jucăm în schimb șah, canastă, go sau bridge, sau, de unii singuri, solitaire.

Al doilea lucru misterios e infinita varietate a jocurilor și a jucăriilor cu care ne jucăm. Jocurile, câte sunt cunoscute și recunoscute, omologate, sunt asemenea limbilor din toate timpurile și de pe întreaga suprafață a globului. Se spune că, în momentul de față, ar fi vorbite pe glob vreo 8 000 de limbi. Dar câte feluri de jocuri se joacă? Sau s-au jucat? La *Kunsthistorisches* am stat ore și ore în fața tabloului lui Bruegel, încercând să înțeleg, să recunosc eventual, ce face fiecare personaj sau fiecare grup de personaje.

În fine, cel de-al treilea lucru de mirare e seriozitatea jocurilor. Personajele lui Bruegel nu râd, nu se amuză. Par, dimpotrivă, foarte concentrate la ce fac. Și totuși, în ciuda acestei seriozități care nu o dată ne dă bătăi de cap, jocurile ne aduc cel mai adesea bucurie și un sentiment de libertate cum rareori ne e dat să încercăm altminteri. [...]

Eu unul trebuie să recunosc că, deși am revenit în Viena de zeci de ori, nu am ajuns să intru și la *Naturhistorisches Museum*. Și asta, nu în ultimul rând, și din pricina tablourilor lui Bruegel.

(Liviu Papadima, *Cele trei mistere ale jocului*, în volumul „Jocuri și jucării. Seniorii”)

A.

1. Transcrie, din textul 2, două jocuri specifice adulților.

2 puncte

2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Moș Niculae îi aduce copilului:

- a) ghețe.
- b) cărți.
- c) dulciuri.
- d) o conservă.

Răspunsul corect:

3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.

2 puncte

Accesoriile folosite de personajele din tabloul *Jocuri de copii* sunt:

- a) tobe, cărți, bețe.
- b) globuri, cercuri, canastă.
- c) șotron, șah, bețe.
- d) bețe, cercuri, catalige.

Răspunsul corect:

4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.

2 puncte

Copilul crede că poate citi:

- a) cartea cu coperti cenușii.
- b) cartea cu copertă colorată.
- c) cartea cu coperti negre.
- d) cartea cu parfum de citrice.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte.

6 puncte

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Copilul de-abia terminase clasa întâi.		
Copilul a folosit deschizătorul de conserve și șurubelnița să scoată capacul tobei.		
Stricând toba, copilul a fost pedepsit.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Legitimația de jurnalist îi dădea acces doar la muzeele din România.		
Vârsta copiilor din tablou poate fi dedusă cu ușurință.		
Jocurile înseamnă bucurie și libertate.		

6. Precizează, în două – trei enunțuri, mijlocul de caracterizare și trăsătura morală a copilului, identificate în fragmentul următor: „Am întins mâna după carte. Bibliotecara mi-a dat-o cu un zâmbet, i-am mulțumit și m-am așezat pe jos, sprijinit de rafturi. Am început să citesc. Pe litere, cum știam. Fiecare literă îmi poruncea un sunet și sunetele se împleteau în cuvinte. Din spatele cuvintelor țâșneau înțelesuri care se împleteau în imagini mai ceva ca la desene animate.”

6 puncte

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text.

6 puncte

8. Crezi că jocul lecturii îți poate oferi posibilitatea de a pătrunde în alte lumi unde totul este altfel? Motivează-ți răspunsul, în 50-100 de cuvinte, valorificând textul 1.

6 puncte

B.

1. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Conțin hiat ambele cuvinte din seria:

2 puncte

- a) legitimația, două.
- b) muzeul, istorie.
- c) vizuină, ciudă.
- d) aceea, admirație.

Răspunsul corect:

2. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Cuvântul subliniat din enunțul „Apoi am devenit un obișnuit de-al casei.” s-a format prin:

2 puncte

- a) derivare cu sufix.
- b) compunere.
- c) derivare parasintetică.
- d) conversiune.

Răspunsul corect:

3. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Cuvintele subliniate în enunțul „Fiecare literă îmi porunceă un sunet și sunetele se împleteau în cuvinte.” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect:

4. Scie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Paronimul cuvântului subliniat în secvența „E probabil efectul unei iluzii picturale...” este utilizat corect în enunțul:

- a) El și-a făcut o aluzie greșită despre mine.
- b) Trucul iluzionistului ne-a impresionat.
- c) Am făcut aluzie la trecutul lui.
- d) Rezultatul la test a fost o deziluzie pentru colega mea.

Răspunsul corect:

5. Transcrie, din fragmentul următor, trei pronume diferite, pe care le vei preciza: „Pe asta nu știu s-o citesc. N-am voie să mă joc cu chibrituri, m-am scuzat.”

6 puncte

Pronumele selectat	Felul pronumelui

6. Alcătuieste o propoziție negativă, în care substantivul cu funcție sintactică de subiect din enunțul „Pe peretele interior al tobei erau numai rafturi cu cărți, de jur împrejur.” să fie complement prepozițional.

6 puncte

Substantivul cu funcție sintactică de subiect: _____

Propoziția negativă: _____

7. Menționează modalitățile prin care se realizează coordonarea în următoarea frază: „Biblioteca mi-a dat-o cu un zâmbet, i-am mulțumit și m-am așezat pe jos, sprijinit de rafturi.” **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, reprezentând o întrebare a bibliotecarei adresată copilului după ce a învățat să citească, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Ți-_____ (a *displăcea*, condițional-optativ, prezent) _____ (a *ști*, conjunctiv, prezent, persoana a II-a, singular) că toți _____ (*copil*, numărul plural, articulat hotărât) _____ (*cunoscut*, adjectiv participial) doresc să citească _____ (adjectiv pronominal demonstrativ de identitate) cărți _____ (*care*, cazul acuzativ) le citești chiar tu?

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Scrive un text de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți mesajul/ o semnificație a textului selectat din *Tobă de carte* de Florin Bican.

În redactarea textului:

- vei preciza mesajul/o semnificație textului, prin referire la temă;
- vei prezenta două idei/secvențe sugestive pentru mesajul transmis;
- vei identifica două trăsături ale personajului, relevante pentru mesaj;
- vei menționa o emoție exprimată sau o valoare morală/culturală transmisă, justificându-ți alegerea.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- **conținutul compunerii** - 12 puncte

• **redactarea compunerii** - 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor- 1 punct; coerența textului - 1 punct; proprietatea termenilor folosiți - 1 punct; corectitudinea gramaticală -1 punct; claritatea exprimării ideilor - 1 punct; ortografia - 1 punct; respectarea normelor de punctuație - 1 punct; lizibilitatea - 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
